

Вільчинська Людмила

к.с.-г.н., доцент

Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський**НОВИЙ СОРТ ГРЕЧКИ - КАМ'ЯНЧАНКА**

Гречка – це культура різностороннього використання та безвідходної технології вирощування. Цінність гречки обумовлена її унікальними харчовими і лікувально-дієтичними властивостями [1; 2; 3]. Подальша невизначеність демографічної ситуації, глобальна зміна кліматичних умов, порушення екологічної рівноваги, зменшення запасів природних, зокрема енергетичних ресурсів, спонукають сучасне сільське господарство реагувати на демографічні та екологічні зміни збільшенням продовольчих запасів. Їх зростання можливе лише за рахунок створення нових більш урожайних сортів із цінними технологічними та біохімічними показниками якості зерна [4].

Матеріали і методи. Польові дослідження 2014-2016 рр. проводились на дослідній ділянці у сівозміні навчально-наукового саду Подільського державного аграрно-технічного університету. Дослідна ділянка розміщена в південній Лісостеповій частині Хмельницької області, яка за теплозабезпеченістю та ступенем зволоження за вегетаційний період відноситься до південного теплого агрокліматичного району.

Ґрунти дослідної ділянки – чорноземи глибокі малогумусні, середньовилугувані на карбонатних лесовидних суглинках [5].

Нами проводилось вивчення нового сорту гречки, створеного методом гібридизації з урахуванням ступеня фенотипового домінування та коефіцієнтів успадковування. Сорт створено методом гібридизації на основі використання зразків колекції генофонду гречки Гречкових Fagorum Mill: Роксолана, Казанка [1; 2; 3].

Вивчення і порівняння нового сорту проводили із сортом стандартом Вікторія, занесеним до Реєстру сортів рослин України.

Закладку дослідів, оцінку матеріалу, аналіз рослин урожаю та якості зерна проводили відповідно до загальноприйнятої методики державного сортовипробування [6; 7]. Матеріал вивчався в умовах екранної ізоляції, створеної за допомогою тетраплоїдної форми гречки [8].

Результати та обговорення. Заявник нового сорту Кам'янчанка - Подільський державний аграрно-технічний університет. Автори сорту: кандидати сільськогосподарських наук, доценти Вільчинська Л.А., Гаврилянчик Р.Ю., Городиська О.П., аспірант Камінна О.О. № заявки 16008001. Результати наших досліджень свідчать про те, що тривалість вегетаційного періоду нового сорту складає 87-90 діб. Коротка характеристика нового сорту: час початку цвітіння сорту середній, рослини середньої висоти, квіти білі, крупні, стебло з середньою кількістю вузлів, час досягання у рослини середній, насіння має темно-коричневе забарвлення шкірки. Новий сорт гречки Кам'янчанка характеризується покращеними біометричними, урожайними і технологічними показниками якості зерна у порівнянні із сортом-стандартом Вікторія. Сорт рекомендовано для вирощування у всіх зонах України.

Урожайність нового сорту за стандартної вологості 14% складає в середньому 2,2 т/га, вміст білка – 13,2%, плівковість – 22,1%, вихід крупи – 92,0%, маса 1000 насінин – 30,4 г; за групою стиглості сорт відносять до другої групи стиглості; придатність до механізованого збирання становить 9 балів; стійкість до борошнистої роси і аскохітозу – 9 балів; стійкість до переноспорозу – 8 балів.

Новий сорт гречки Кам'янчанка пройшов формальну експертизу в Українському інституті експертизи сортів рослин Міністерства аграрної політики і продовольства України. Підготовлено необхідну документацію та насіннєвий матеріал для проведення кваліфікаційної експертизи у 2017 році.

Список використаних джерел

1. Вільчинська, Л. А. Вплив гібридизації на зміну якісних показників зерна гречки [Текст] / Л.А. Вільчинська // Зб. наук. праць. – Біла Церква, 2008. – Вип. 52. – С. 160-163.
2. Вільчинська, Л. А. Нові сорти гречки – Малинка, Квітнева, Перлина Поділля [Текст] / Л.А. Вільчинська // Досягнення і проблеми генетики, селекції та біотехнології Збірник наук. праць ІХ з'їзду УТГіС. – Київ.; Логос. – 2012. – С. 32-37.
3. Вільчинська, Л. А. Оцінка нового селекційного матеріалу гречки за ознакою скоростиглості [Текст] / Л. А. Вільчинська, О. П. Городиська // BLACK SEA SCIENTIFIC JOURNAL OF ACADEMIC RESEARCH. – Tbilisi, Georgia, 2014. – V. 14. – P. 14-19.
4. Шувар, І. Вона врятує [Текст] / І.А. Шувар // Агробізнес сьогодні газета підприємців АПК. – 2011, березень. – № 6 (205). – С. 32-35.
5. Гаврилюк, В. Б. Стрілецький О.В. Грунти Хмельниччини. Сучасний якісний стан; збереження, відтворення та поліпшення їх родючості [Текст] / В. Б. Гаврилюк, В. І. Галищук, О.В. Стрілецький. – Кам'янець-Подільський: 2010. – 164 с.
6. Методика державного сортоиспытания сельскохозяйственных культур [Текст]. – Вип. 2. – М., 1989. – С. 3-25.
7. Зайцев, Г. Н. Математическая статистика в экспериментальной ботанике [Текст] / Г.Н. Зайцев – М.: Наука. 1984. – 424 с.
8. Нетеевич, Э. Д. Биологический метод изоляции обыкновенной гречихи [Текст] / Э.Д. Нетеевич, Н. В. Фесенко Селекция и семеноводство. – 1964. – №2. – С. 41-45.

Гармич Дарія

м.н.с.

Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН
с. Оброшино, Львівська обл.

ПРОДУКТИВНІСТЬ ТИМОФІЇВКИ ЛУЧНОЇ В ПЕРЕДКАРПАТТІ

На Передкарпатті провідною галузю сільського господарства є тваринництво, що обумовлено специфічними природно-екологічними умовами цього регіону. Розвиток тваринництва в Україні, а звідси і забезпечення населення найважливішими продуктами харчування значною мірою залежить від годівлі худоби високоякісними кормами. Велика увага приділяється кормовим культурам, а саме багаторічним травам, які мають важливе значення як у лучному, так і в польовому травосіянні [1].

Одним із головних компонентів травосумішок при поліпшенні лук і створенні довголітніх культурних пасовищ на заході України є тимофіївка лучна. Ця культура